

DECIZIE

08 aprilie 2015

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, Judecător – Svetlana Filincova

Judecătorii – Dumitru Mardari, Maria Ghervas

Examinînd recursul declarat de către avocatul Ion Căpățîină, în interesele lui Ștefanco Valentin,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată Ștefanco Valentin împotriva lui Ben Dor - Bădica Maia, intervenient Gorincioi Ion privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere și cererea reconvențională a lui Ben Dor - Bădica Maia împotriva lui Ștefanco Valentin privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare cumpărare și dreptului de proprietate,

împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 23 decembrie 2014, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Pădureanu Valeriu,

a c o n s t a t a t :

La 16 februarie 2011 Ștefanco Valentin a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ben Dor - Bădica Maia, solicitînd obligarea restituirii automobilului de model Volkswagen Lupo cu nr. de înmatriculare KAB598.

În motivarea acțiunii a indicat că este proprietarul automobilului menționat, iar în anul 2009 acest automobil a fost înstrăinat de către Gorincioi Ion lui Ben Dor - Bădica Maia la prețul de 4600 euro. Prețul automobilului urma să fie achitat în rate dintre care a primit doar suma de 2750 euro. Deși automobilul a fost transmis pîrîtei, aceasta nu a achitat prețul integral.

Ulterior, la 05 noiembrie 2013, Ștefanco Valentin și-a modificat pretențiile, solicitînd încasarea sumei de 1850 euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 1220,14 euro.

La 03 iunie 2013, pîrîta Ben Dor – Bădica Maia a depus cerere reconvențională împotriva lui Ștefanco Valentin, privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare cumpărare și dreptului de proprietate.

Prin hotărârea judecătoreiei Cahul din 30 decembrie 2013 acțiunea înaintată de către Ștefanco Valentin și cererea reconvențională a lui Ben Dor - Bădica Maia au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 02 iunie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Ștefanco Valentin, fiindu-i acordat un termen de 20 zile din momentul recepționării încheierii în cauză, dar nu mai târziu de data de 10 iulie 2014, pentru a achita taxa de stat în mărime de 1214,17 lei și a prezenta cerere de apel suplimentară.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 17 iulie 2014 a fost restituită cererea de apel depusă de Ștefanco Valentin împotriva hotărârii Judecătoreiei Cahul din 30 decembrie 2013.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 septembrie 2014 admis recursul declarat de Ștefanco Valentin împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 17 iulie 2014. A fost restituită cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ștefanco Valentin împotriva lui Ben Dor - Bădica Maia, intervenient Gorincioi Ion privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere și cererea reconvențională a lui Ben Dor - Bădica Maia împotriva lui Ștefanco Valentin privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare cumpărare și dreptului de proprietate, la Curtea de Apel Cahul, la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 23 decembrie 2014 a fost respinsă cererea avocatului Căpățînă Ion privind amânarea ședinței de judecată și a fost restituită cererea de apel, depusă la 30 ianuarie 2014 de către reclamantului acțiunii inițiale și pîrîtul acțiunii reconvenționale Ștefanco Valentin, împotriva hotărârii Judecătoreiei Cahul din 30 decembrie 2012.

La 03 februarie 2015 avocatul Ion Căpățînă, în interesele lui Ștefanco Valentin, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 23 decembrie 2014, solicitînd casarea încheierii recurate și restituirea pricinii spre examinare la Curtea de Apel Cahul, la faza primirii cererii de apel, într-un alt complet.

În motivarea cererii a indicată că odată ce instanța superioară a casat încheierea Curții de Apel Cahul și a dispus restituirea pricinii la rejudecare la faza primirii cererii de apel, urma ca instanța de apel să emită o nouă încheiere privind constatarea neajunsurilor și acordării termenului pentru înlăturarea lor.

La fel, consideră abuzivă respingerea cererii de amânare a ședinței de judecată depuse la 22 decembrie 2014, ori dacă existau dubii privind participarea avocatului în altă ședință de judecată, urma ca instanța să solicite pentru ședința următoare prezentarea confirmarea participării avocatului într-un alt proces.

Conform art.426 alin.(3) Cod Procedură Civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs și prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către avocatul Ion Căpățînă, în interesele lui Ștefanco Valentin ca fiind întemeiat și care necesită a fi admis, din considerentele ce urmează.

Conform art.427 lit. b) Cod Procedură Civilă, Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele dosarului Colegiul constată că prin încheierea Curții de Apel Cahul din 23 decembrie 2014 instanța a reținut că nu au fost îndeplinite indicațiile instanței de apel specificate în încheierea din 02 iunie 2014, nu a fost prezentată dovada achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel și nu a fost depusă cererea de apel suplimentară, specificând că cererea de apel a fost depusă cu mai bine de 10 luni în urmă (f.d.19, Vol.2).

Colegiul reține ca fiind total eronată această abordare a instanței de judecată, care fiind dictată de aplicarea eronată a normelor de drept material, a dus la emiterea unei încheieri ilegale, care necesită a fi casată.

În speță, prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 24 septembrie 2014 s-a dispus restituirea pricinii civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Ștefanco Valentin împotriva lui Ben Dor - Bădica Maia, intervenient Gorincioi Ion privind încasarea datoriei și dobândii de întârziere și cererea reconvențională a lui Ben Dor - Bădica Maia împotriva lui Ștefanco Valentin privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare cumpărare și dreptului de proprietate, la Curtea de Apel Cahul, la faza primirii cererii de apel (f.d.234, Vol.1).

În condițiile în care s-a decis restituirea pricinii la Curtea de Apel Cahul de la faza primirii cererii de apel, urma ca Colegiul Curții de Apel Cahul să se conducă de acele prevederi ale Legii care nemijlocit reglementează chestiunea primirii cererii de chemare în judecată, respectiv cererii de apel.

Conform art.376 alin.(1) Cod Procedură Civilă, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sînt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

Conform art.168 alin.(2) Cod Procedură Civilă, judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată nu întrunește exigențele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art.171 alin.(1).

Conform art.368 alin.(1) Cod Procedură Civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În speță, însuși instanța de judecată – Curtea de Apel Cahul a notat că în ședința din 23 decembrie 2014 a fost soluționată chestiunea punerii pe rol a apelului (f.d.18/verso, Vol.2).

În condițiile în care anterior cererea de apel a fost restituită la rejudecare la Curtea de Apel Cahul de la faza primirii cererii de apel, iar Codul de Procedură Civilă cu suficientă claritate reglementează și indică acțiunile procesuale necesare a fi întreprinse la soluționarea chestiunii date, urma ca restituirea cererii de apel, dictată în speță de neînlăturarea neajunsurilor – depunerea taxei de stat și a cererii suplimentare, să fie precedată de emiterea unei încheieri unde instanța de judecată nemijlocit să fi constatat acele neajunsuri și prin care recurentului, în speță intimatului, să-i fi fost acordat un termen de înlăturare a lor.

Aprecieri instanței de apel, precum că nu au fost înlăturate neajunsurile indicate în încheierea instanței de judecată din 02 iunie 2014 este irelevantă speței și nu putea fi reținută la emiterea încheierii de restituire a cererii de apel din 23 decembrie 2014, întucât pricina a fost restituită la faza primirii cererii de apel, ceea ce presupunea, prin prisma art.168, art.368 Cod Procedură Civilă, verificarea faptului întrunirii condițiilor necesare punerii pe rol a cererii de apel, acțiuni procedurale care în speță nu au fost realizate.

Abaterea admisă de instanța de apel și anume restituirea cererii de apel din cauza neprezentării cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat, în lipsa încheierii de a nu da curs cererii de apel și respectiv, fără a-i acorda apelantului posibilitatea reală de a executa indicațiile din încheiere, constituie o abatere de la principiul accesului liber la justiție.

Din aceste considerente, instanța de recurs consideră întemeiate criticile aduse de recurent în partea ce ține de restituirea cererii de apel în lipsa încheierii de a nu da curs cererii de apel, în condițiile în care cu certitudine s-a stabilit că încheierea din 02 iunie 2014 prin care s-a acordat termen de înlăturare a neajunsurilor depistate pînă la 10 iulie 2014 nu era relevantă și aplicabilă speței, din motiv că instanța superioară a decis restituirea cererii pentru examinare la faza primirii cererii de apel, fapt care în mod logic impunea, în situația unor eventuale neajunsuri, de a emite o încheiere de a nu da curs cererii și de a acorda un termen nou pentru înlăturarea acestor neajunsuri.

În privința criticilor aduse de recurent în partea ce ține de abuzul admis de instanța de apel la respingerea cererii de amînare a ședinței de judecată, Colegiul consideră ca fiind neîntemeiate și declarative, ori prin prisma art.206 Cod Procedură Civilă, amînarea ședinței de judecată este un drept și nu obligație a instanței de judecată.

Conform art.206 alin.(5) Cod Procedură Civilă, neprezentarea în ședință de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea pricinii. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanța

poate amîna o singură dată judecarea pricinii din cauza neprezentării motivate a reprezentantului acestuia.

În speță, însuși avocatul recurentului a recunoscut în cererea de recurs că dovada participării sale într-o altă ședință de judecată urma să fie prezentată ulterior, în cazul în care instanța căreia i-a adresat cererea de amînare ar avea dubii asupra temeiniciei motivelor neprezentării, fapt ce denotă netemeinicia cererii de amînare, ori argumentarea neprezentării, precum și dovada celor invocate urma a fi prezentată la momentul depunerii cererii în cauză pentru ca instanța de judecată în mod just să aprecieze temeinicia neprezentării. În condițiile în care avocatul recurentului a formulat cererea de amînare în legătură cu antrenarea într-un alt proces, fără a indica data, ora și locul desfășurării ședinței de judecată, fără a prezenta dovada desfășurării ședinței de judecată invocate și nemijlocit tangența solicitantului cu procesul invocat, Colegiul apreciază asemenea cerere ca fiind neîntemeiată și care evidențiază ca fiind declarative criticile aduse în acest sens de către avocatul Ion Căpățînă, în interesele lui Ștefanco Valentin.

Reieșind din cele menționate, Colegiul conchide ca fiind întemeiat recursul declarat de avocatul Ion Căpățînă, în interesele lui Ștefanco Valentin, ori încheierea Curții de Apel Cahul din 23 decembrie 2014 este ilegală, ca fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material și necesită a fi casată, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Cahul, pentru examinarea de la faza primirii cererii de apel.

Astfel, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în conformitate cu art.427 lit.b) Cod Procedură Civilă,

d i s p u n e :

Se admite recursul declarat de avocatul Ion Căpățînă, în interesele lui Ștefanco Valentin.

Se casează încheierea Curții de Apel Cahul din 23 decembrie 2014 în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată Ștefanco Valentin împotriva lui Ben Dor - Bădica Maia, intervenient Gorincioi Ion privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere și cererea reconvențională a lui Ben Dor - Bădica Maia împotriva lui Ștefanco Valentin privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare cumpărare și dreptului de proprietate și se restituie cauza civilă la Curtea de Apel Cahul, pentru examinare de la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,

Judecător –

Svetlana Filincova

Judecători –

Dumitru Mardari

Maria Ghervas